

The article states the necessity of changes in the system of education and, primarily, in its content. The essence of the polycultural education is described, as well as different approaches to the foreign language education content development. It proves the necessity of theoretical foundation and the development of transcultural approach to educational content development.

УДК: 378.937

Князян М. О.

МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ Й МЕТОДИ ПІДГОТОВКИ ВИКЛАДАЧІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У статті висвітлено науково-теоретичні засади професійної підготовки викладача іноземних мов з позиції акмеології, гуманістичної психології, компетентнісного підходу, з'ясовано функціональну роль самостійно-дослідницької діяльності в цьому процесі.

Постановка проблеми. Євроінтеграційний вимір освіти, приєднання до Болонського процесу актуалізують необхідність дослідження такого принципово важливого питання, як підвищення ефективності професійної підготовки викладачів іноземних мов. Ця проблема пов'язана з такими пріоритетними науковими завданнями, як формування генерації викладачів-науковців, здатних забезпечувати випереджальний інноваційний розвиток освіти в Україні, розробляти новітні методи навчання іноземних мов, створювати умови для самореалізації студентської молоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вивчення останніх публікацій з означеної проблеми дозволяє окреслити такі напрями її дослідження: методологічний базис професійної підготовки педагогічних кадрів (Н. Бібік, І. Зязюн, В. Кремень, Н. Ничкало, О. Савченко), лінгводидактичні засади викладання іноземних мов (О. Бігич, А. Богущ, Р. Мартинова, О. Тарнопольський), технології формування компетентностей студентів-магістрантів (Н. Кічук, О. Овчарук, О. Пометун, О. Цокур). Поряд з цим, такий аспект, як методологічне підґрунтя й методи підготовки майбутніх викладачів іноземних мов, потребує системного міждисциплінарного дослідження.

Останнє й зумовило **мету статті**: висвітлити методолого-технологічні засади формування викладачів-науковців. **Завданнями** статті є: розкрити методологічні орієнтири професійного становлення магістрів; схарактеризувати методи й стратегії підготовки викладачів іноземних мов.

Виклад основного матеріалу. Як вже наголошувалося у педагогічних джерелах [4-10], методологічними засадами підготовки викладача іноземних мов у вищій школі виступають провідні положення синергетики, педагогічної антропології, гуманістичної психології та педагогіки, акмеології, компетентнісного підходу.

Так, у смисловому полі синергетики методологічним підґрунтям забезпечення результативності навчально-пізнавальної діяльності магістрантів є положення про сприяння власним тенденціям розвитку складних систем, необхідність передбачення засобів підтримки студента у стані невизначеності (коли він переживає певні проблеми), його спрямованості на нові смисложиттєві орієнтири, організації адекватної архітектури цілісного довготривалого впливу на особистість, а також правильного вибору короткочасного впливу, – всього, що підвищує якість оволодіння іноземними мовами й формування життєвих і професійно значущих компетентностей майбутнього викладача [4, с. 21-22].

Проблеми самоактуалізації та самореалізації особистості розкриваються в контексті педагогічної антропології, гуманістичної психології та педагогіки (В. Андрущенко, І. Бех, Є. Бондаревська, І. Зязюн, Н. Кічук, В. Кремень, А. Маслоу, Г. Олпорт, К. Роджерс, О. Савченко, О. Сухомлинська), основними положеннями методологічного порядку в яких є активізація індивідуальної й колективної творчості,

забезпечення цілісності розвитку майбутнього викладача, можливості вибору ним життєвого шляху, що дозволяє досягти гармонії особистісного й соціального буття. З позицій гуманістичної педагогіки є пріоритетним забезпечення демократичності, діалогічності, суб'єкт-суб'єктних відносин у навчально-виховному процесі магістратури, максимальної взаємоповаги його учасників, можливості творчого самовиявлення особистості студента.

Теорія акмеології (А. Деркач, Н. Кузьміна, В. Максимова, Г. Олпорт, О. Селезньова) орієнтує на забезпечення саморозвитку талантів, досягнення високої індивідуальної професійної продуктивності, постійне самовдосконалення морально-етичної, інтелектуальної, емоційно-вольової, фізичної сфер особистості майбутнього викладача іноземних мов, своєчасне виявлення наявного рівня і перспектив його акмеологічного самостворення як професіонала.

З упровадженням Болонського процесу в країнах Західної і Центральної Європи активізується інтерес до компетентнісного підходу в професійній підготовці педагога. У контексті підготовки викладача іноземних мов принципового значення набувають Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти. Принципової важливості набувають теоретичні висновки експертів Організації економічного співробітництва й розвитку (ОЕСР), експертів програми „Визначення і відбір компетентностей: теоретичні та концептуальні засади” (DeSeCo), науковців (В. Байденко, Н. Бібік, Н. Кузьміна, О. Овчарук, О. Пометун, О. Савченко, А. Хуторський) щодо сутності й характеру ключових компетентностей. У рамках означених позицій є можливим накреслити контури компетентнісної моделі викладача іноземних мов, яку представлено системою таких компетентностей, як науково-пізнавальна, саморозвитку, професійна, комунікативна, полікультурна, соціальна, інформаційно-технологічна. У системі цих компетентностей закладено загальні напрями повноцінного особистісного й професійного функціонування фахівця та його зростання в сучасному суспільстві.

Досягнути узагальненості ключових компетентностей є можливим за умови їх формування й розвитку в такій діяльності, яка відзначалася б поліконтекстністю використання знань і вмінь, можливістю їх широкого перенесення у нові ситуації.

Відповідно до означених положень розроблена нами експериментальна модель передбачала впровадження такого принципово важливого методу підготовки викладачів іноземних мов, як самостійно-дослідницька діяльність. Як відомо [4-7], саме ця діяльність передбачає розв'язання міждисциплінарних вузлових проблем, інтегрує знання, актуалізує загальну ерудицію, забезпечує співвіднесення міжгалузевих знань, їх конструювання у більш широкі системи; дозволяє відійти від безпосереднього контексту та діяти з укрупненими блоками знань при застосуванні узагальнених дослідницьких умінь; сприяє розвитку гуманістичних цінностей, позитивних емоцій, які стимулюють процес пізнання.

Всі методичні засоби, що входять до структури цього методу, були систематизовані відповідно до вимог уніфікації пізнавальної діяльності магістрантів за фазами (препаративна, модифікаційна, креативна), де препаративна фаза передбачає ознайомлення студентів з найважливішими характеристиками, структурою і таксономією цілей професійної діяльності викладача іноземних мов (наприклад, складення індивідуального словника наукових термінів „Банк ключових дефініцій”, підготовка експерт-повідомлення, здійснення коментарів висловлювань, проведення інтраструктурного аналізу певного психолого-педагогічного феномена тощо).

Модифікаційна фаза орієнтує студентів на вироблення власних методичних варіантів викладання іноземної мови, які здобуті завдяки дії за аналогією, модифікації та диференціації наявних зразків педагогічної дійсності (розробка денотатного графу, вироблення концептуально-компаративних конструктів, написання аналітичних есе).

Креативна фаза націлена на створення магістрантом об'єктивно нових знань про педагогічну реальність (утворення концептуальних синтез-схем, проектування засобів оптимізації процедур викладання іноземної мови, підготовка авторської системи

педагогічних заходів навчання двох або трьох іноземних мов, розробка методичних комплектів, укладення „Банку варіантів навчально-виховних заходів”, організація колективного відкритого брейн-стремінгу „Спробуйте вирішити з нами...”).

Так, у контексті викладання навчальної дисципліни „Педагогіка вищої школи” у змістовому модулі „Вища школа як педагогічна система; предмет, категорії педагогіки вищої школи” у препаративній фазі студенти в ході підготовки експерт-повідомлення за темою „Пріоритетні шляхи розвитку вищої педагогічної освіти в Україні” мали проаналізувати державні документи (Закон „Про вищу освіту”, Національну доктрину розвитку освіти України у XXI столітті) з метою визначення стратегічних напрямів розвитку національної системи вищої освіти. Після цього магістранти, визначаючи взаємозв’язки між різними положеннями щодо розвитку системи вищої освіти, синтезували накопичений ними теоретичний матеріал задля відображення логіки побудови та функціонування системи вищої освіти в Україні у вигляді узагальненої схеми.

У модифікаційній фазі майбутні викладачі мали утворити концептуально-компаративний конструкт за темою „Порівняльно-типологічний аналіз систем вищої педагогічної освіти у розвинених країнах світу (Австралія, Англія, Канада, Китай, Німеччина, Росія, США, Франція, Японія)” на базі такого алгоритму: назвіть основні наукові праці, що висвітлюють подану проблему; визначте основні концептуально-теоретичні засади організації системи вищої педагогічної освіти в означених країнах, розкрийте провідні моделі професійної підготовки вчителів у вищих педагогічних закладах освіти зарубіжжя; порівняйте освітні системи означених країн, визначте специфічні та загальні елементи цих систем; визначте основні тенденції розвитку вищої освіти цих країн; виявіть ті позитивні явища, що можуть виступити орієнтирами для розвитку національної системи освіти України.

У контексті змістового модуля „Викладач вищої школи: складові професіоналізму. Студент як об’єкт-суб’єкт педагогічної діяльності” магістранти оволодівали знаннями щодо структури професіоналізму викладача вищої школи, характеру його взаємодії зі студентами.

Наприклад, модифікаційна фаза передбачала підготовку аналітичного есе прогностичного характеру „Роль викладача вищого навчального закладу у духовному, культурному, соціально-економічному відродженні української держави”. Магістранти порівнювали позиції науковців минулого та сучасності (А. Дістервега, І. Зязюна, К. Роджерса, В. Сухомлинського, К. Ушинського) стосовно такої ідеї „Вчитель вчителів”: яким він був, яким він є, яким йому бути?”. На основі аналізу наукової літератури студенти доводили значущість підготовки викладача вищої школи як носія духовно-моральних цінностей у відродженні української держави, після чого здійснювали прогноз щодо того, якому бути викладачу вищого закладу освіти в епоху інформаційного суспільства.

У креативній фазі магістранти організували на факультеті романо-германської філології дискусію „Діалог в активізації наукової співтворчості викладача і студента”. До початку дискусії майбутні викладачі мали розкрити за науково-теоретичними джерелами (І. Бех, І. Зязюн, В. Радул) такі питання дискусії, як: „Засоби виховання толерантності студентів у педагогічній взаємодії з викладачем”, „Шляхи розв’язання конфліктних ситуацій у підсистемі „викладач-студент”, „Соціалізація студента засобами полілогу”, „Специфіка педагогічної взаємодії у полікультурному студентському середовищі”. Були створені експертні групи, які відповідали за висвітлення різних наукових позицій з кожного питання. Після цього студенти обговорювали різні варіанти розв’язання проблем виховання толерантності студентів бакалаврату, забезпечення оптимальної взаємодії у підсистемах „викладач-студент”, „студент-студент” у полікультурному просторі, соціалізації майбутнього вчителя, розв’язання конфліктів. У ході колективного мозкового штурму були запропоновані й синтезовані в цілісну систему оптимальні засоби вирішення цих проблем. Наприкінці магістранти формулювали узагальнення стосовно того, які засоби сприяють забезпеченню ефективної наукової співтворчості викладача і студента.

У змістовому модулі „Основи дидактики вищої школи. Сучасні технології в освіті” були впроваджені завдання на оволодіння магістрантами знаннями щодо психолого-педагогічних і методичних закономірностей викладання іноземних мов у вищих закладах освіти та вміннями організації навчального процесу в системі університетської освіти.

Так, у препаративній фазі була передбачена підготовка експерт-повідомлення за темою „Оцінювання навчальних досягнень студентів: кредитно-модульна система” з використанням такого алгоритму: укладіть список наукових джерел та бібліографічний показник Інтернет-видань відповідно до запропонованої теми; проаналізуйте досвід різних вищих навчальних закладів з упровадження означеної системи оцінювання навчальних досягнень студента; проведіть бесіди з викладачами-науковцями стосовно проблем, що виникають саме в цій системі оцінювання; розкрийте позитивні та негативні наслідки впровадження кредитно-модульної системи.

Дидактичною потужністю відзначалося й завдання модифікаційної фази на утворення концептуально-компаративного конструкту за темою „Сучасні інноваційні технології формування професіоналізму майбутніх викладачів у ході викладання іноземних мов”. Послідовність дій студентів у процесі виконання окресленого завдання була такою: проаналізуйте інноваційні технології особистісно орієнтованого навчання, технології розвивального навчання, проектної технології, технології розвитку творчої особистості, технології „створення ситуації успіху”, технології навчання як дослідження; визначте у контексті кожної технології теоретичні засади професійної підготовки фахівців у процесі викладання іноземних мов, а також практичні засоби її впровадження; здійсніть компаративний аналіз концептуальних засад розгортання кожної з означених технологій та систем педагогічних заходів, що складають їхню структуру; розкрийте переваги та обмеження використання кожної з технологій.

Креативна фаза спрямовувала магістрантів на підготовку індивідуального „Банку варіантів навчально-виховних заходів”, у контексті якого студенти мали проаналізувати стан розробки проблеми формування професійної компетентності майбутніх учителів; розкрити педагогічні засоби формування окресленої компетентності; конкретизувати потенціал навчально-виховного процесу сучасної вищої школи у забезпеченні розвитку професійної компетентності; за допомогою колективного брейн-стремінгу здійснити генерацію ідей щодо формування цієї компетентності у студентів бакалаврату та після колективного обговорення запропонованих варіантів обрати найбільш дидактично потужні.

Окрім окреслених методичних засобів, були розроблені й стратегії організації самостійно-дослідницької діяльності, серед яких творчі прецеденти й перспективний пошук.

Стратегії творчих прецедентів і перспективного пошуку відносяться до креативної фази, матеріальним вираженням результату самостійно-дослідницької діяльності є дипломна магістерська робота.

Стратегія творчих прецедентів передбачає впровадження самостійно-дослідницьких завдань підвищеної складності на початковому етапі навчання в магістратурі. Зміст цих завдань є професійно орієнтованим, вони націлені на досягнення об’єктивно значущого результату дослідження.

Узагальнений алгоритм стратегії творчих прецедентів є таким: рецепція проблеми → дослідження педагогічної теорії й передового досвіду → вироблення модифікаційного варіанту розв’язання проблеми → аргументація власної позиції → створення нової інформації.

Наприклад, у ході викладання навчальної дисципліни „Методологія та методика психолого-педагогічного дослідження” у змістовому модулі „Закономірності дослідницької діяльності магістранта як майбутнього викладача вищого навчального закладу” була запропонована стратегія творчих прецедентів, відповідно до якої магістранти мали розробити методичні рекомендації для студентів бакалаврату з організації їхньої науково-дослідницької діяльності. Послідовність кроків майбутніх

викладачів була такою: розробіть денотатні графи, що сприяють формуванню цілісного уявлення студентів про методологічну платформу сучасного науково-педагогічного дослідження; створіть комплекс завдань, що допомагають студентам бакалаврату системно інтеріоризувати основні категорії наукового дослідження; представте розроблені вами завдання у вигляді „Зошиту-самоаналізу результатів науково-дослідницької роботи”, „Щоденнику організації науково-дослідницької діяльності студента бакалаврату”, „Робочого зошиту наукових спостережень”; утворіть необхідний методичний супровід розроблених вами заходів (методичні вказівки, завдання, перелік рекомендованої літератури, очікувані результати тощо); спрогнозуйте дидактичну потужність розроблених методичних рекомендацій.

Стратегія перспективного пошуку мала на меті проведення довготривалого дослідження з окремої вузлової проблеми протягом вивчення студентами певного модуля. Викладач пропонував проблему, дослідження якої розширювалося відповідно до оволодіння магістрантом навчальним матеріалом, що надає можливість висвітлити цю проблему з різних точок зору (історія дослідження проблеми, науково-методологічні засади її висвітлення, змістово-функціональні характеристики провідних наукових категорій, організаційні дидактико-виховні закономірності оптимізації педагогічного процесу з вирішення цієї проблеми, перспективи її дослідження).

Узагальнений алгоритм стратегії перспективного пошуку має такий вигляд: висвітлення історії дослідження педагогічного феномена → аналіз методології → розкриття змісту та структури феномена → конструювання концептуальної моделі → визначення організаційно-методичних закономірностей формування феномена → створення експериментально-технологічної моделі → аналіз результатів → накреслення перспектив дослідження.

Наприклад, у змістовому модулі „Виховання як фактор соціалізації майбутнього фахівця. Проблема самовиховання студентів”, в якому самостійно-дослідницька діяльність має на меті озброїти магістрантів знаннями та вміннями здійснювати виховну роботу у вищому закладі освіти I-IV рівнів акредитації та організувати й управляти процесами самовиховання студентів, майбутнім викладачам була запропонована стратегія перспективного пошуку, яка передбачала організацію студентської науково-практичної конференції „Інноватизація виховання та самовиховання студентства: здобутки та перспективи”. Алгоритм виконання цього завдання був такий: за останніми науковими працями дослідіть проблеми інноватизації виховання та самовиховання у системі вищої педагогічної школи; на основі проаналізованих наукових джерел розробіть власні творчі проекти виховання студентів бакалаврату; утворіть системи методичних рекомендацій з організації самовиховання студентів; узагальнений теоретичний матеріал у вигляді статей та доповідей представте в рамках окресленої конференції, створіть робочу групу з її організації; паралельно проведіть цю конференцію в режимі реального часу в Інтернеті („он-лайн”-конференцію), у межах якої запропонуйте відкритий брейн-стрімінг „Спробуйте вирішити з нами...”; всі творчі ідеї оформіть у вигляді портфоліо „Педагогічних знахідок” магістрантів. Слід наголосити, що портфоліо дозволило накопичувати матеріал дослідження протягом тривалого часу, збагачуючи й розширюючи його. У силу цього цей вид завдань для оптимального функціонування означеної стратегії був одним з найбільш ефективних.

Структура портфоліо у контексті стратегії перспективного пошуку складається з таких частин: „банк власних ідей”, „банк теорій і концепцій”, „банк проблемних педагогічних ситуацій за темою дослідження”, „банк результатів мікродосліджень”, „банк рефлексивних самоспостережень”, „банк порад”. Результати дослідження, здійсненого в межах портфоліо, відбивалися у змісті магістерської роботи, оскільки накопичені матеріали відображають методологічні, історичні аспекти проблеми, аргументацію власної наукової позиції магістранта, а також результати експериментальної роботи, які підтверджують дидактичну потужність розробленої магістрантом системи педагогічних заходів.

Експериментальні стратегії творчих прецедентів і перспективного пошуку спонукали викладача до регуляції режиму самостійно-дослідницької роботи кожного магістранта, вибору її окремих етапів згідно з креативними можливостями особистості, розвитком її дослідницької спрямованості. Провідної ролі набували індивідуальні консультації, покликані забезпечити безперервність діагностики та корекції компонентів самостійно-дослідницької діяльності.

Висновки. Отже, провідними методологічними орієнтирами підготовки майбутніх викладачів іноземних мов у вищих закладах освіти є положення синергетики, педагогічної антропології, гуманістичної психології та педагогіки, акмеології, компетентнісного підходу. Реалізувати методологічні засади, що відбивають кожен з окреслених теорій, є можливим у контексті такого методу підготовки викладачів іноземних мов, як самостійно-дослідницька діяльність, оскільки саме вона дозволяє забезпечити динамічність креативності магістрантів у навчально-виховному процесі з максимальною актуалізацією їхнього індивідуального потенціалу, синтез розрізнених знань і компетентностей, виявлення альтруїстичних цінностей, а також прагнень до самореалізації в особистісній й професійній життєдіяльності.

Перспективи дослідження цієї проблеми полягають у розкритті методів проектів, проблемних ситуацій, портфолію як засобів підготовки майбутніх викладачів іноземних мов.

Література:

1. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2 кн. / І. Д. Бех. – К.: Либідь, 2003. – Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. – 280 с.
2. Деркач А. А. Проблема самоотношения и самореализации в акмеологии / А. А. Деркач // Мир психологии. – 2005. – № 3. – С. 139-146.
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: навч. посібник / І. М. Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Князян М. О. Система формування самостійно-дослідницької діяльності майбутніх учителів іноземних мов у процесі ступеневої підготовки: дис.. .. доктора пед. наук: 13.00.04 / Князян Маріанна Олексіївна. – Ізмаїл: 2007. – 445 с.
5. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики: Колективна монографія / Колектив авторів: Бібік Н. М., Ващенко Л. С., Локшина О. І., Овчарук О. В., Паращенко Л. І., Пометун О. І., Савченко О. Я., Трубочева С. Е. / Під заг. ред. О. В. Овчарук. – К.: „К.І.С.”, 2004. – 112 с.
6. Лінгводидактика в сучасних закладах освіти / За заг. ред. А. М. Богуш. – Одеса: ПНЦ АПН України, 2001. – 269 с.
7. Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: Монографія / В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень, С. Д. Максименко, Н. Г. Ничкало, С. О. Сисоєва, Я. В. Цехмістер, О. В. Чалий / За ред. В. Г. Кременя. – К.: Наукова думка, 2003. – 853 с.
8. Allport G. W. The person in psychology: Selected essays. – Boston: Beacon Press, 1968. – 440 p.
9. Definition and Selection of Competencies. Theoretical and Conceptual Foundations (DESECO). Strategy Paper on Key Competencies. An Overarching Frame of Reference for an Assessment and Research Program – OECD (Draft) // www.kaapeli.fi/~vsvy/eaesa/policy/b/DeSeCo.doc.
10. Maslow A. H. Motivation and personality. – New York: Addison – Wesley Educational Publishers, Inc., 1987. – 293 p.

В статье раскрыты научно-теоретические основы подготовки преподавателя иностранных языков с позиции акмеологии, гуманистической психологии, компетентностного подхода, раскрыта функциональная роль самостоятельной исследовательской деятельности в этом процессе.

In the article the scientific and theoretical basis of training of teachers of foreign languages from the position acmeology, humanistic psychology, Competence approach revealed the functional role of self-research activities in this process.

УДК 81'25:378.147

Козак А. В.

ПЕРЕКЛАДАЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПРЕДМЕТ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

У статті розглядається перекладацька діяльність як предмет наукового дослідження, уточнюється суть та співвіднесеність понять «мовленнева діяльність», «комунікативна діяльність», «перекладацька діяльність», розглядаються етапи здійснення перекладацької діяльності.

Постановка проблеми. У сучасному суспільстві існує потреба у компетентних спеціалістах, які досконало володіють іноземною мовою, освоїли суміжну спеціальність – перекладача, завдяки чому можуть здійснювати іншомовну мовленнєву діяльність і забезпечувати спілкування різномовних представників у професійній сфері.

Наше дослідження присвячене **проблемам** оволодіння перекладацькою діяльністю на базовому рівні студентами старших курсів.

Оскільки оволодіння письмовим перекладом міцно зайняло своє місце на мовних факультетах, нам належить зосередитись на оволодінні усною перекладацькою діяльністю.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивчення дисципліни "Переклад" здійснювалось давно, його дослідженням займались спеціалісти різних напрямків – лінгвістики, психології, психолінгвістики, з-поміж яких лінгвістичний є одним із перших і найрозвиненіших (В.Комісаров, Р.Міньяр-Белоручев, Я. Рецкер, А.Федоров, А.Швейцер). Лінгвісти розглядають переклад із позиції різних теорій: теорії мовленнєвих відповідностей (А.Федоров, Я.Рецкер), теорії рівнів еквівалентності (В.Комісаров), ситуативної теорії (Д.Кетфорд), трансформаційної моделі (Ю.Найда). Предметом нашого наукового дослідження є перекладацька діяльність.

Формулювання цілей статті. Метою статті є теоретичне обґрунтування специфіки перекладацької діяльності як наукової проблеми.

Виклад основного матеріалу. Актуальність дослідження диктується потребою у спеціалістах широкого профілю, тобто викладачах, які освоїли суміжну спеціальність – перекладача, який володіє перекладацькою компетентністю на базовому рівні; змінами програм навчання, пов'язаними з виділенням перекладацької діяльності як окремого аспекту вивчення іноземних мов, що підтверджує необхідність навчання перекладу як засобу удосконалення рівня володіння іноземною мовою в цілому.

Здійснення перекладацької діяльності передбачає наявність відповідної компетентності, під якою ми, погоджуючись із думкою В.Я.Якуніна, розуміємо номенклатуру особистісних якостей, здібностей, знань, умінь та навичок, якими необхідно оволодіти, щоб відповідати вимогам, які висуваються до спеціалістів цієї галузі [12, с.8-9].

Зауважимо, діяльність за даними психолінгвістики – це «система процесів, що забезпечують суспільні та практичні зв'язки та опосередковують вплив предметного світу» [2, с.238; 6, с.5]; це «цілеспрямовано організована взаємодія організму з середовищем, обумовлена потребою та виражена у результаті. Мовлення є одним із засобів, який конструє діяльність суспільства» [5, с.23].

Логіка дослідження зумовлює необхідність уточнення суті та співвіднесеності понять «мовленнева діяльність», «комунікативна діяльність», «перекладацька діяльність».

Існує думка, що мовленнева діяльність є реалізацією суспільно-комунікативної діяльності людей у процесі їх вербального спілкування. У такому разі мовленнева діяльність